

var ikke kommet ind, og der var ingen Sandsynlighed for, at de snart vilde komme ind. Samtidig lagde Staten en meget tung Haand paa Selskabet gennem Fragtnævnet. Fragtnævnet virkede jo som en meget større Byrde for Linieselskaberne end for nogen af de andre Selskaber, idet et andet Selskab kunde sige: Naa, om vore Skibe sejler med den ene eller den anden Fragt, gør ikke saa meget, vi tjener lidt mindre, men vi har Beskæftigelse, og god Beskæftigelse. Men for Det Forenede Dampskibsselskab vilde det sige, at Skibet blev taget ud og maatte tages ud af Selskabets Rute, og derved formindskedes Tonnagen i allerhøjeste Grad. Dertil kommer yderligere, at vi under Krigen havde udvidet Ruterne paa forskellig Maade, idet Tyskland af naturlige Grunde havde maattet trække sig tilbage fra Markeder og Felter, som vi ikke tidligere havde været i Stand til at bearbejde; dér havde vi nu faaet Indpas, og dér vilde vi gerne holde fast.

Alle de Omstændigheder, som jeg her har nævnt, maa vejes og bedømmes paa det nøjeste, før nogen har Ret til at kritisere, hvad der blev gjort. Jeg fandt, at det var nødvendigt at anskaffe den Tonnage, der blev anskaffet, og derfor gjorde jeg det, og den Pris, der betaltes for den, laa ved omtrent Halvdelen af Markedsprisen for tilsvarende Tonnage paa det givne Tidspunkt. Jeg mener derfor, at jeg godt kan forsvare Købet af de to Selskaber den Dag i Dag, selv om Kritikken nu har set 4 Aar frem i Tiden og kan kaste sig over mig.

Men jeg er jo ikke blind for, at ogsaa jeg har gjort fejl; og naar jeg siger, at jeg kan forsvare Købet af disse to Selskaber, vil jeg med oprejst Pande tilføje, at det tredje Selskab, „Viking“, burde jeg aldrig have købt. Prisen paa Tonnagen var ganske vist under, hvad Prisen paa Tonnage var paa det Tidspunkt, men den var ikke strengt nødvendig, og havde jeg kendt særlige Forhold, som er fremdraget i Bankkommissionens Beretning, vilde jeg ikke have gjort det. Jeg har beklaget og beklager den Dag i Dag, at jeg tog Ansvar for hvert Fald Medansvaret for Købet af dette Selskab.

Men maa jeg saa spørge til Slut her i Salen, hvor der sidder saa mange, der har haft et stort Ansvar og har disponeret i disse Aar: Er der intet, De fortryder? Er der intet, som De ønsker om ikke ugjort, saa dog gjort paa en anden

Maade? Er der intet, hvorom De tænker: Hvis vi havde kunnet se frem i Tiden, som vi nu kan se tilbage, vilde vi have baaret os anderledes ad? — Jeg tvivler paa, at nogen med Ærlighed herpaa vil kunne svare andet end: Jo, selvfølgelig er der Ting, vi kunde ønske, at vi havde gjort paa anden Maade.

Jeg vil — udelukkende for at illustrere, ikke for at kritisere — kun nævne en lille Ting, som ligger nær op ad min egen Virksomhed, og som jeg derfor kan tale lidt med om. Staten lagde i 1919, tror jeg, Kølen til et Kuldampskib, Damperen „Hermod“. Det Skib har kostet mindst tre Gange saa meget som noget af de Skibe, jeg købte i Dampskibsselskabet, og det har kostet, skønt det er en almindelig Kuldampner, lige saa meget som nogen af de Liniebaade, jeg har bestilt. Men der har naturligvis ikke været Spørgsmaal om, hvorvidt det vilde blive dyrt eller saadant, det, der har bevæget Staten til den Gang at foretage dette, har naturligvis været, at man mente, at det var nødvendigt, at man trængte til det. Og alle de andre, der sidder i Salen, var der ingen af Dem, der købte Bukser i 1919, der købte dem, hvis De trængte til dem? Selv om Bukser maaske nu kun koster det halve, kunde De dog ikke gaa bukseløse i fire Aar. Jeg mener, at hvis man vil yde Beretningen Retfærdighed, maa man læse den i den Aand, den er skrevet i, og man maa holde det Maal for Øje, som har været dens Maal, for ellers læser man den, som Fanden læser Bibelen.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingerne i dette Møde.

I Skrivelse af Dags Dato meddeler Ministeren for offentlige Arbejder, at han i Dag i Landstinget har fremsat:

Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 84 af 11. Maj 1897 om Telegrafer og Telefoner og

Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 109 af 29. April 1913 om Bestyrelsen af Københavns Havnevæsen.

I Skrivelse af samme Dag meddeler Landbrugsministeren, at han i Landstinget har fremsat:

Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 316 af 2. Juni 1917 om Saltvandsfiskeri.

Tingets næste Møde afholdes i Morgen, Torsdag den 7. Februar, Kl. 1 med følgende Dagsorden: